

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

M VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKYCH KOMUNÍT

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

**VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNÍT**

Mgr. Juliána Romanová

Hudobné miniatúry

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01
Bratislava

Autor UZ: Mgr. Juliána Romanová

Kontakt na autora UZ: Základná škola, Ivana Krasku,
Trebišov, 075 01

Názov: **Hudobné miniatúry**

Rok vytvorenia: 2014

**Oponentský posudok
vypracoval:** Mgr. Martin Gore

ISBN 978-80-565-0727-8

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunit. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

OBSAH

1 Notové písmo.....	4
1.1 Notová osnova.....	4
1.2 Tvary nôť.....	5
2 Hudobná abeceda.....	6
2.1 Noty.....	7
2.2 Noty s krížikmi.....	11
2.3 Noty s béčkami.....	13
3 Takt.....	15
3.1 Dvojštvrt'ový.....	15
3.2 Štvorštvrt'ový.....	16
4 Hudobné pojmy.....	17
5 Zoznam použitej literatúry.....	19

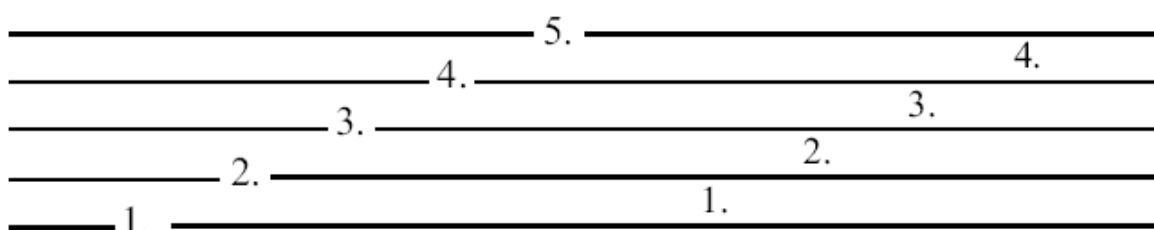
1 Notové písmo

Notové písmo je súbor grafických znakov, skratiek, značiek a slovných výrazov, potrebných na zápis a interpretáciu hudobnej myšlienky, melódie, či hudobnej skladby. Najdôležitejšie vlastnosti tónov – výšku a dĺžku zapisujeme do notovej osnovy grafickými znakmi priamo. Tieto grafické znaky voláme noty. Na zápis ostatných vlastností sú potrebné ďalšie pomocné značky.

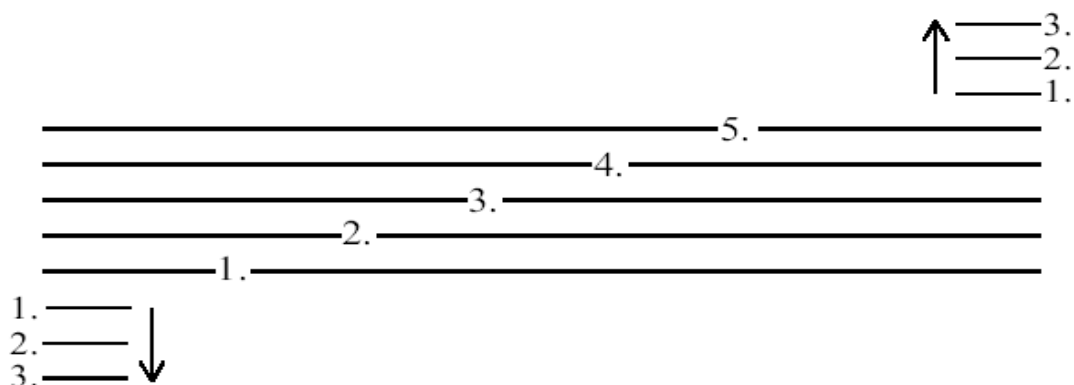
1. 1 Notová osnova

Grafické znaky tónov – noty – zapisujeme do notovej osnovy, ktorá má 5 čiar a 4 medzery.

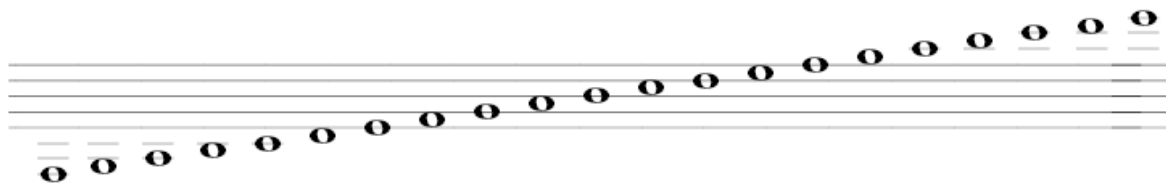
Čiary a medzery počítame zdola nahor:

Na zápis všetkých nôt nestačí rozsah notovej osnovy. Preto používame krátke pomocné čiary nad aj pod notovú osnovu pre každú notu zvlášť.

Zápis nôt v notovej osnove a na pomocných čiarach:

1.2 Tvary nôt

Súčasný notový písmo používa tieto tvary nôt:

- – celá nota
- – polová nota
- – štvrt'ová nota
- – osminová nota

Notové znaky majú tieto časti: hlavičku (prázdnu alebo plnú) nožičku a zástavku

Nožičky píšeme vždy kolmo: – smerom hore po pravej strane hlavičky,

– smerom dole po ľavej strane hlavičky.

Úloha 1 :

K jednotlivým názvom nakresli notu.

osminová nota

_____

polová nota

_____

štvrt'ová nota

_____

celá nota

_____

2 Hudobná abeceda

Hudobnú abecedu tvoria tóny **c, d, e, f, g, a, h**.

Úloha 1:

Spoj mená nôt do hudobnej abecedy.

e

f

g

a

h

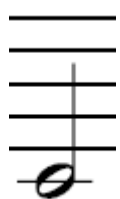
Úloha 2:

Doplň hudobnú abecedu:

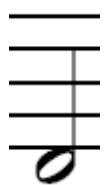
c d _____

2.1 Noty

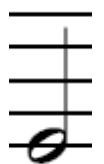
Základný tónový rad tvorí sedem po sebe nasledujúcich tónov. Základnou je stupnica **C dur**.

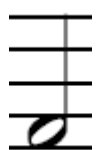
c1 – leží na prvej pomocnej čiare

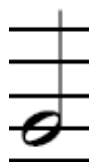
d1 – leží pod notovou osnovou

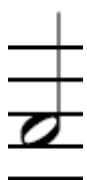
e1 – leží na prvej linajke

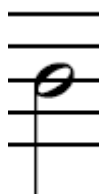
f1 – leží v prvej medzere

g1 – leží na druhej linajke

a1 – leží v druhej medzere

h1 – leží na tretej linajke

c2 – leží v tretej medzere

Úloha 3:

Doplň názvy nôt.

c¹   ___   ___   ___   ___   ___   ___

Úloha 4:

Spoj čiarou noty a ich názvy.

c¹ d¹ e¹ f¹ g¹ a¹ h¹ c²

Úloha 5:

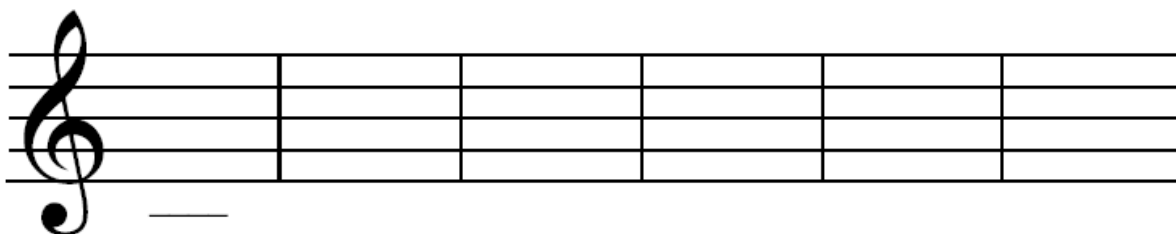
Doplň názvy nôt.

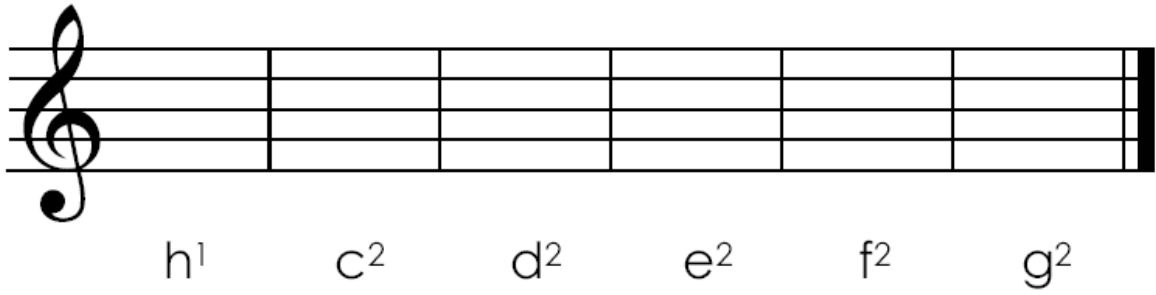
c¹ _ _ _ _ _ _ _

Úloha 6:

Napiš noty. Pozor na správny zápis nožičiek.

c¹ d¹ e¹ f¹ g¹ a¹

Úloha 7:

Zakrúžkuj noty, ktoré sú správne.

Úloha 8:

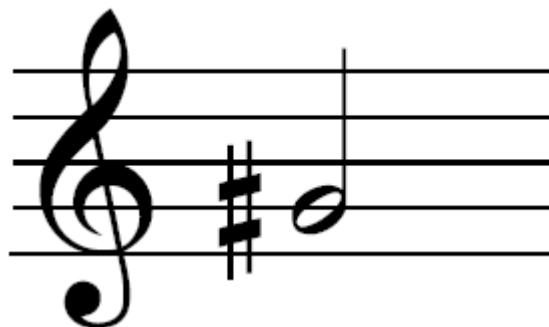
Doplň názvy nôt.

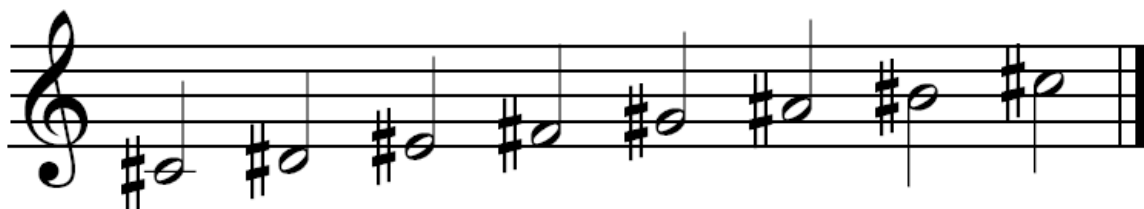
2.2 Noty s krížikmi

Krížik notu zvyšuje o pol tónu.

K názvu noty sa pridáva koncovka – **is**

gis¹

cis¹ dis¹ eis¹ fis¹ gis¹ ais¹ his¹ cis²

Úloha 1:

Opíš krížik v medzere:

Úloha 2:

Opíš krížik na čiare:

Úloha 3:

Doplň názvy nôt.

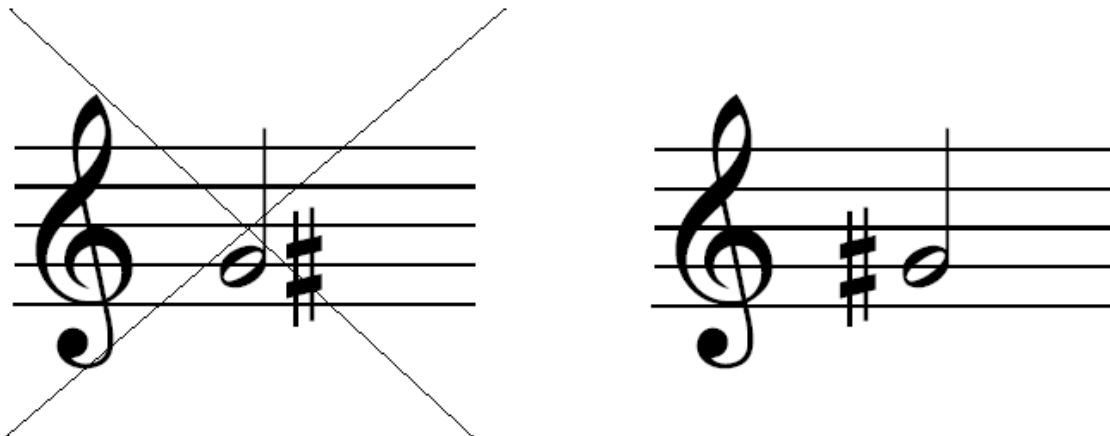

___is¹   ___is¹   ___is¹   ___is¹

___is¹   ___is¹   ___is¹   ___is²

Křížik sa vždy píše pred notu (nikdy nie za ňu).

Úloha 4:

Zakrúžkuj v stupnici G dur tón fis2. Vymenuj tóny stupnice G dur.

_____

2.3 Noty s béčkami

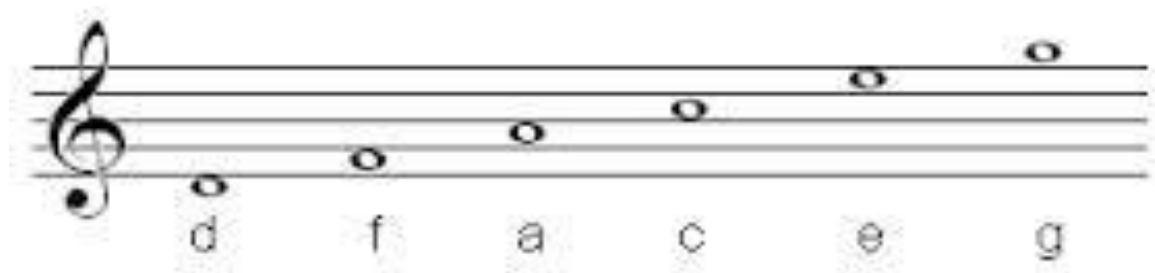
Béčko notu znižuje o pol tónu.

K názvu noty sa pridáva koncovka – **es**

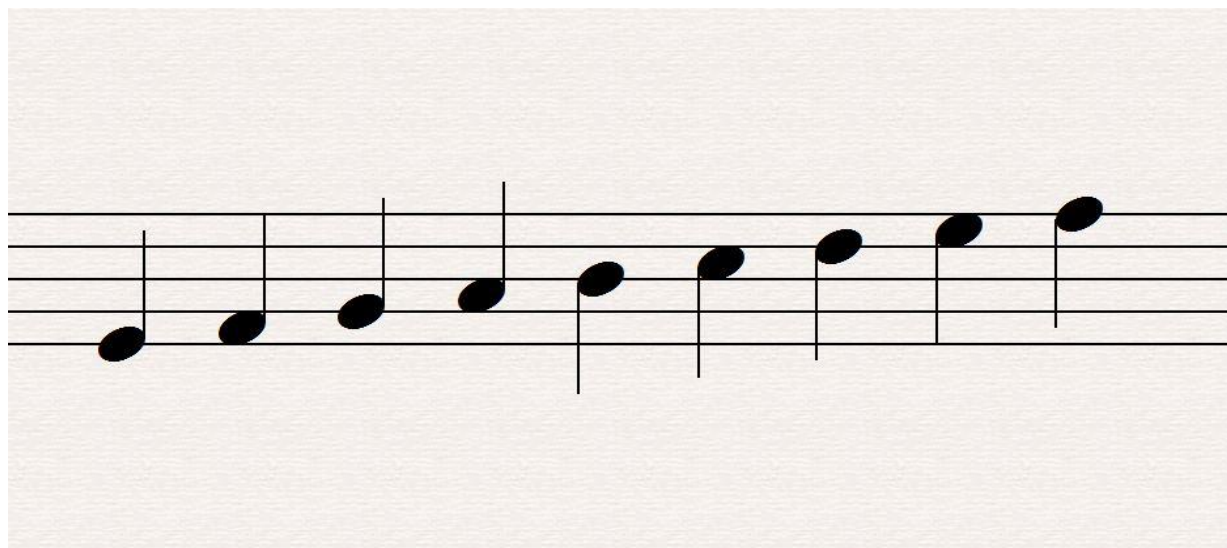
Úloha 1:

Nasledujúce noty zníž pridaním bé o pol tón a nepíš správny názov nôt.

Úloha 2:

K notám pridaj bé a pomenej ich.

Úloha 3:

Zakrúžkuj v stupnici F dur tón hes1. Vymenuj tóny stupnice F dur.

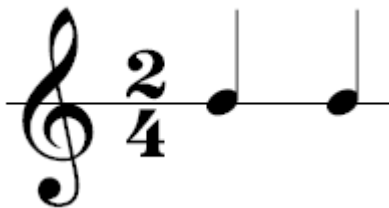

3 Takt

Takt je ohraničený úsek skladby. Poznáme mnoho taktov, no medzi základné patrí: 2/2 , 2/4, 3/4, 4/4. Oddeľuje sa taktovou čiarou.

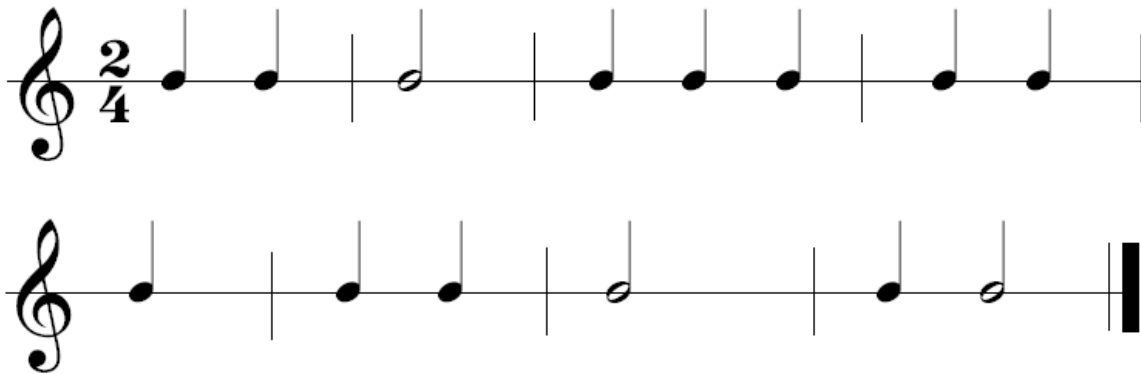
3.1 Takt dvojštvrt'ový

Do dvojštvrt'ového takto sa zmestia dve štvrt'ové noty.

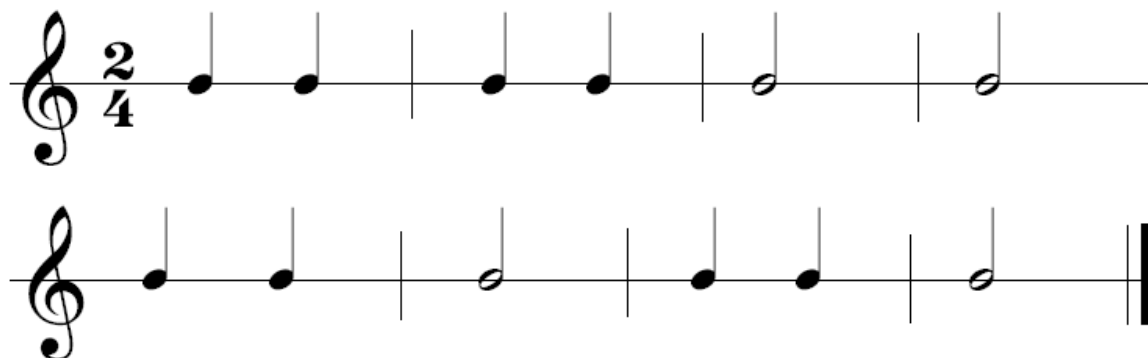
Úloha 1:

Zakrúžkuj takty, ktoré sú správne. Ostatné vyškrtni.

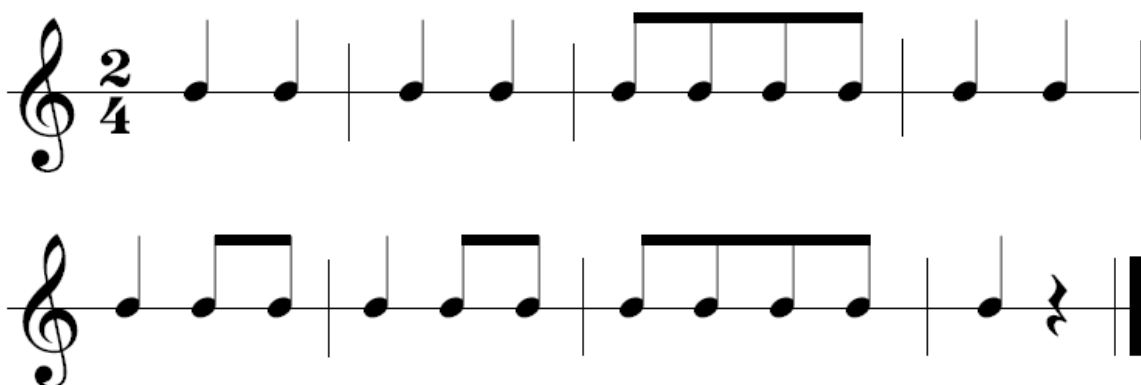
Úloha 2:

Vytlieskaj podľa nôt.

Úloha 3:

Vyťukaj podľa nôt. Použi rytmické hudobné nástroje.

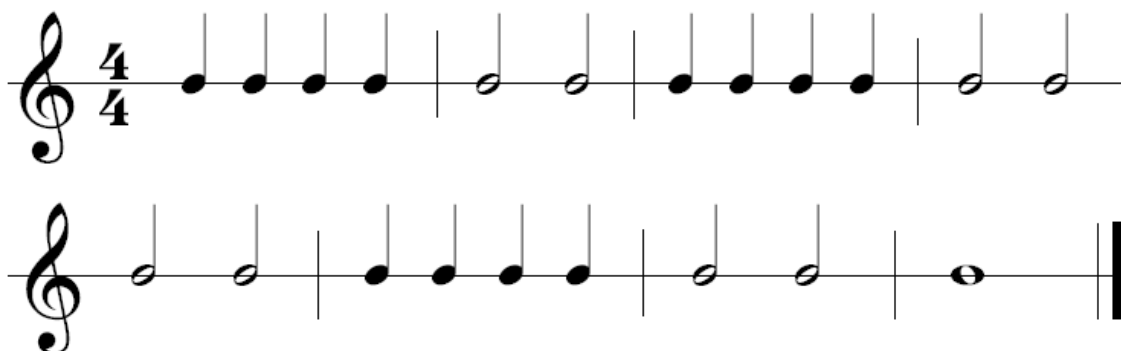
3.2 Takt štvorštvrt'ový

Úloha 1:

Vytlieskaj podľa nôt.

4 Hudobné pojmy

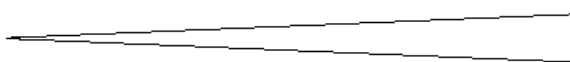
Základné hudobné pojmy sa týkajú celkového výrazu interpretácie skladby. T.j. dynamiky a tempa.

***p* – piano – slabo**

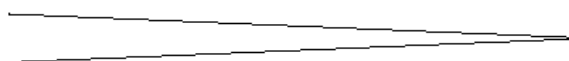
***mf* – mezzoforte – stredne silno**

***f* - forte – silno/hlasno**

crescendo – zosilňovať

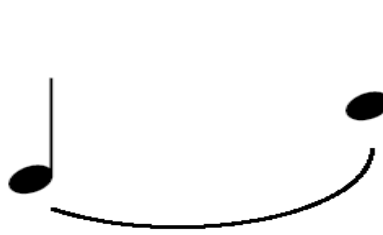

decrescendo – zoslabovať

ritardando – spomaľovať

legato – viazane

staccato – krátko

Úloha 1:

Doplň nasledujúci text.

Piano znamená _____ , označuje sa _____ .

Mezzoforte znamená _____ ,
označuje sa _____ .

Forte znamená _____ , označuje sa _____ .

5 Zoznam použitej literatúry

Droppová, Antónia: *Elementárna hudobná teória*. 1998

<http://www.pianovka.cz/data/hn/stup/stup.html>

https://www.google.sk/search?hl=sk&site=img&tbm=isch&source=hp&biw=931&bih=547&q=nota+ges&oq=nota+ges&gs_l=img.3...22365.27339.0.28656.8.6.0.1.0.0.226.897.0j5j1.6.0...0...1ac.1.42.img..4.4.565.3wOowEdP468#facrc=_&imgdii=_&imgrc=O0QDac7FOqnNQ M%253A%3BGNt4TszG5wFKUM%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.guitaractive.sk%252FSlovník%252Fpics%252Fbe%2525C4%2525Dka.JPG%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.guitaractive.sk%252FSlovník%252Fslovník_B.html%3B474%3B204